

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 950/2024
17.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Александра Степановића и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Момчила Ковачевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу 8К 911/2022 од 18.01.2024. године и Апелационог суда у Нишу 12Кж1. бр. 170/24 од 25.03.2024. године, у седници већа одржаној дана 17.09.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Момчила Ковачевића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу 8К 911/2022 од 18.01.2024. године и Апелационог суда у Нишу 12Кж1. бр. 170/24 од 25.03.2024. године, у односу на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 3) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу 8К 911/2022 од 18.01.2024. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 6 месеци која ће се извршавати тако што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, без примене електронског надзора, а уколико окривљени једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне издржи у заводу за извршење казне затвора и на новчану казну у износу од 100.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико то не учини суд ће новчану казну заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, с тим да казна затвора којом се замењује новчана казна не може бити дужа од 6 месеци. Одлучено је о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву оштећеног, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу 12Кж1. бр. 170/24 од 25.03.2024. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Основног суда у Нишу 8К 911/2022 од 18.01.2024. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА - адвокат Момчило Ковачевић, због повреде закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати или првостепеном или другостепеном суду на поновни поступак или исте преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у односу на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП, док у преосталом делу нема законом прописан садржај.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости нумерише повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, коју образлаже наводима да су нижестепени судови осудили окривљеног за дело које није кривично дело, тако што су „померали датум извршења обавеза осуђеног око укњижбе стана“ тиме му правећи постојање намере као субјективног елемента за превару, које фактички ни правно не постоји. У вези са изнетим, бранилац наводи да се утврђивање постојања субјективног елемента кривичног дела превара код окривљеног везује за будућу околност која не зависи од њега, већ једино и искључиво од рада државних органа, односно поступка који тај орган спроводи.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Кривично дело превара из члана 208. став 1. КЗ чини онај ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист доведе кога лажним приказивањем или прикривањем чињеница у заблуду или га одржава у заблуди и тиме га наведе да овај на штету своје или туђе имовине нешто учини или не учини. Тежи облик овог кривичног дела из става 3. постоји онда када је делом из става 1. и 2. овог члана прибављена имовинска корист или нанета штета у износу који прелази четристопедесет хиљада динара.

Радња кривичног дела превара састоји се у навођењу пасивног субјекта да нешто учини или не учини на штету своје или туђе имовине. Намера је нужни субјективни елемент овог кривичног дела и то намера да се довођењем или одржавањем у заблуди пасивног субјекта, себи или другом прибави противправна имовинска корист.

Из изреке побијане првостепене пресуде произлази да је окривљени у време и на месту ближе описаном у изреци пресуде, у урачунљивом стању и у намери да себи прибави противправну имовинску корист лажним приказивањем чињеница довео у заблуду оштећеног ББ, а потом га и одржавао у заблуди и тиме га навео да му на штету своје имовине преда износ од 6.350 евра на тај начин што је са оштећеним након усмених преговора око продаје стана закључио предуговор о купопродаји стана и тако га довео у заблуду да ће закључити и уговор о купопродаји и навео га да му на име капаре за куповину стана приликом овере предуговора дана 14.01.2021. године преда напред наведени износ, који је у динарској противвредности на тај дан износио 746.696,50 динара, након чега је оштећеног одржавао у заблуди обећањем да ће најкасније у року од 40 дана од извршене укњижбе предметног стана у РГЗ СКН Ниш и добијањем решења о истом, са оштећеним закључити уговор о купопродаји, а коју укњижбу је извршио дана 11.06.2021. године, након чега је престао да се јавља и одговара на позиве у циљу закључења уговора са оштећеном и представником агенције за некретнине и са оштећеним није закључио уговор о купопродаји предметног стана, нити је пристао да са оштећеним закључи анекс предуговора приликом међусобног сусрета у просторијама агенције (Гигант) крајем јуна месеца 2021. године иако је био свестан да је његово дело забрањено.

У конкретном случају, у изреци означене пресуде, наведени су сви субјективни и објективни елементи кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ. Наиме, поред осталих субјективних елемената, описана је и намера, као нужан субјективан елемент кривичног дела превара из члана 208. КЗ и радња извршења као објективни елемент овог кривичног дела, односно чињенице, чијим лажним приказивањем је окривљени довео у заблуду оштећеног, а које су, у конкретном случају навеле оштећеног да му на штету своје имовине преда новац на име капаре за куповину стана приликом овере предуговора доводећи истог у заблуду да ће са њим и закључити уговор о купопродаји и одржавао га у заблуди обећањем да ће најкасније у року од 40 дана од извршене укњижбе предметног стана и добијања решења о истом са оштећеним закључити уговор о купопродаји предметног стана, али је по извршеној укњижби престао да се јавља и одговара на позиве.

По налажењу Врховног суда, описане радње које је окривљени предузео садрже све субјективне и објективне елементе кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ, а како су то правилно закључили нижестепени судови, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП оцењени као неосновани.

Поред изнетог, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости означава повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, коју образлаже наводима да је одлуком о кривичној санкцији повређен закон на штету окривљеног, обзиром да су постојали услови и да упркос осуђујућој пресуди окривљени АА буде ослобођен од казне, јер је оштећеног у целости обештетио на основу вансудског поравнања.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у напред наведеном делу је неоснован, а из следећих разлога:

Наиме, одредбом члана 58. став 1. КЗ прописано је да суд може ослободити од казне учиниоца кривичног дела само када закон то изричито предвиђа, а у ставу 3. истог члана прописано је да суд може ослободити од казне и учиниоца кривичног дела за које је прописана казна затвора до 5 година, ако после извршеног кривичног дела, а пре него што је сазнао да је откривен, отклони последице дела или надокнади штету проузроковану кривичним делом.

Одредбом члана 208. став 3. Кривичног законика прописано је да ако је делом из става 1. и 2. члана 208. прибављена имовинска корист или нанета штета у износу који прелази 450.000,00 динара, учинилац ће се казнити затвором од 1 до 8 година и новчаном казном.

Дакле, како је, у конкретном случају, за кривично дело за које је окривљени оптужен и осуђен прописана казна затвора до 8 година, то нема услова за примену члана 58. став 3. КЗ, због чега Врховни суд налази да побијаним правноснажним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, како се то неосновано у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног истиче.

Поред изнетог, бранилац окривљеног, као разлог подношења захтева, означава и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, а која повреда закона представља дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека окривљеном преко бранилаца. Међутим, у образложењу захтева бранилац не образлаже у чему се истакнута повреда састоји.

Одредба члана 484. ЗКП налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и конкретно образложење у чему се та повреда састоји, обзиром да Врховни суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује, па је сходно томе Врховни суд оценио да захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овом делу нема законом прописан садржај.

Са свега изложеног, на основу одредаба члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић